

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Մաշեւո Մա Այֆեմ դա Րարու Եւ Ամարի Մա Րաւունի Կէփեթ

ԿԱՎԱՏԱՐ ԱՆԿԱՆ

Չաւա տա զատա կաճոճնէ Լյիկի ա կոմաճէ աճ ֆեմ աճէփեթ, Չաւա յի Ամարի մեթեմաճէ ա կոմաճէ դա-է, դա յի Լոյգբեթ դա Րաւաճոմ, մալոմփի, յի մալոճֆալ կա ռոճու.

Չաւա, կա կալա ագբար յի կաճայ Ամարի մա աճֆեմ աճէփեթ մա թո կալա կալիֆեթաճէ Լկէ թո Լեճար տաճեմփ տա աճֆեմ աճէփեթ, Չաւա կէ թո կալա կա Րարու Լրէ, թէ յի ռաճրա աճֆեմ աճէփեթ մաճբա ռաճ Րաւաճոմ ռա կալճֆ, կալաճ Էճինա, կէթէ Բա ռեճէ կէրա յէ, Լդէ դա թա յի մալֆէլա մա աճֆեմ աճէփեթ թոճ դէ ռոճու. Չաւա յի ֆիճա տի, կալա ա տէ գբոճար աճֆեմ ռէ տլ Օ տլ Բէ մէ յո դա աճ թալոճոնէ տէ կէֆաւմթար աճէ Բէթ Լոյճոճո մէ թալլար դա-է, Չաւա տաճոմա, ա յի տէկէ Բոթ Էթո մէկոնկէլա դա-է.

Չաւա ա յի տէկէ ճաճեթի Լկէրա Լկէ ճէր Օ ճէր, տէկէ յո տալոճֆ տա Րարու Բէ տէմաճէ. Չաւա տաճոմա աճֆեմ դա տալոճֆ Բէ աճ Եօրաճէ կա Րարու, աճ Բոթ կա մալեկրաճէ մաճ տէկէ Բէճ կալա աճ գբաճի յոֆա ֆալէն մալաճէ մա կաճոճ աճֆեմ աճէփեթ Ամարի աճոմաճէ դա, կա Լյիկի յի տո Եւնի կէփեթ յի-է, կէրա ռալոյճաճի, յի Բոմ դաճ ա թէմաճէ. Չաւա աճ Բէճ տէկէ ճէկա ռո ճի Րաւաճոմ յի մալի մալոկո մա աճֆեմ աճէփեթ.

Չաւա ռոկոմ կալի Բէ տալոճֆ Լտէ յի կա Լոյոնկի աճէ, տէճոճէ կէրա, տա տէ Եօրաճէ ռէկին յի տալոճֆ տա Րարու տէկ ճաճեթի յի կէաօթ Ամարի ա կոմաճէ աճֆեմ աճէփեթ յի տաւաճոմ տաճ.

Չաւա աճթո Բէճ տէ կէլի կաճոճնէ Ամարի Լմէ յի Րաւաճոմ Լրէ, յա յի աճկոկո դա մալեկրաճէ Լմէ.

Եւաճոմա Ակաճալոճ կա Աճֆեմ դա Րարու կէ Եւաճա

Լկէրա Լկէ կէրա :

Մաշեւո մա կաճոճ Ամարի ա կոմաճէ աճֆեմ աճէփեթ Լմէ, մա յի յոթալա Եւա յի կա տալոճֆ տա Րարու Բէ կալա Եւնի Օ Եւնի, Լգբար Օ գբար կա Րարու, յի տէկէ Բոթ մալեկրաճէ Լմէ ռէ մերա Լճոճ Բէ, ռէ կէթէկէճա աճֆեմ աճէփեթ կալա աճ ճէկա Լկալիկի Ամարի ա կոմաճէ աճֆեմ աճէփեթ յի տաւաճոմ տաճ ռո ճի, կէճոճ կա աճ յի կա տալոճֆ ռո կոր յի աճէ յի կա տալոճֆ տէրաճ. Կալա աճֆեմ Բէ կա Րարու աճ Եօթ մալեկրաճէ Լմէ. Չաւա կալա աճ ճոճնէ, յի կէաօթ մալեկրաճէ Լմէ կէճոճ կա աճֆեմ դա տալոճֆ յի կա Լոյոնկի Լդէ յի կէճոճ կա աճֆեմ Բէ մաճ կաճաճ-է :

1. Աճէճէկալ Լտէճոճո

Ա կոմ աճֆեմ աճէփեթ Բէ դա աթեմաճէ յի Րաւաճոմ. Չաւա աճ Բա մէմարի մեթեմաճէ. Չաւա աճ Բա մէֆիթ յի տէճեմփ. Չիյաճ, աճ յի տէկէ գբաճի աճկոճ դաճ մո կէրա դա տէկոմ.

2. Աճէճէկալ Բէկա մալոյճ

Եւնի Օ Եւնի յի Բա մարի մա Րաւաճոմ, յի մալարի ա Բոթ կա մալեկրաճէ Լմէ, կաճա ա տէ ճայ կո տա ԼԲոճոճո, մալի մա Լոյճէր դոճ, կէրա Եւաճա ճալա թալոճ ԵւնիԲոմ, ճոճիլոմ Լտէթ մալոյ ֆոֆ, Լոյճինա մալոյ տաճ, թալոճ կէրա Լոյգբար Լոյ յի, տէկէ Լտէ մո Եօթ կա Լմերա դոճ, Լոյլոճֆ դոճ, թալոճ ԼոյԲոճոճո յի Եւր, տէ մոճէ, տա ռո ա կոմ կո-Օ, յի մէթէմա յ-է. Րոճի կալի ճո, ա յէ տէկէ յո կո ագբար տէ կէրա աճգբար Լդէ ռո յի, Ամարի յի տէմա, թալոճ մալտէմա մա Լոյլոճֆ, թալոճ աճգբար Չաւունի յի-է, թալոճ կէրա Լոյլոճֆ Լդէ թո Չիյա կա Լոյլէթէ դալի, թալոճ ա տաճ դի մալեկէկէ, աճի ռո ռաթա կա Լոլոճֆ Լճոմ, թալոճ Լոյ Բալէ Լտէ մա յո կա Լոյլէթէ դալէ.

3. Աճէճէկալ Բէկա մէճաճ

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ta ʌɣesəm ɣɔŋ, ɾʌwankom ɾɔŋ yi ɕʌfisɔs ʌɣesəm ɣɔŋ.

4. ʌɣsəkəl beɕʌ mʌɣlə

A ye sɔ təkə wop wuni ɾɛtar, thalɔm kəyis kɔ məshekɛ. A ye sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də ɾoŋ o ɾoŋ. Kəthila ʌɣfəm ka ɾɛtar a yi təkə ɣbɪŋe ki.

5. ʌɣsəkəl beɕʌ tamath

A ye təkə thɛlɛr, kəsɔmpar, thalɔm kəɣbalo wuni ka ʌɣfɔsɔ ɾəkɔm.

6. ʌɣsəkəl beɕʌ tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanɣʌnɛ ka ʌŋthɔ-e.

7. ʌɣsəkəl beɕʌ tamthəderəŋ

ʌɣfəm ʌkəpet a thənʌnɛ teri ro der ka ʌŋthɔ. ɔwa ʌŋ ba ʌmari ma ɕʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ ɣbəpər ɣa. ɔwa ʌŋ ba ʌmari ma ɕʌmʌ ʌŋthɔ ʌŋ bum ɣa kəwur ka ʌŋe mə ɣɔ ɣa ʌɣɣbɛɣ; ta ʌŋe məshim mʌsekranɛ ʌme, thalɔ m təkə ɣɔ ʌɣfəm ʌɔm ʌŋ ʌəsər mʌsekranɛ ʌme.

8. ʌɣsəkəl beɕʌ tamthəɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ɕʌmʌ a thonkanɛ kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kəthi kɔ ʌmari mɔŋ ka ɾəwuni kəpet kətanɣʌnɛ ka ʌŋ thɔ.

9. ʌɣsəkəl beɕʌ tamthəɛŋanɛ

A ye təkə barkar wuni ka ʌɣfɔsɔ. A ye təkə bot kɔ der ɔfenʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ ɾʌthɔf ʌtel ka mʌ te mɔ yema.

10. ʌɣsəkəl beɕʌ tɔfɔt

A yi təkə sɔŋ wuni o wuni ʌfɛɛ ʌthənʌnɛ suʌ kɔ ɛlɛŋs ka ʌɣbare ɣa ʌŋthonkas ɣberkethe mə te ɣɔ ʌɣbɛɣ ka ɕʌɣbɛŋɣbɛn ʌmari mɔŋ yi ʌɣɣbɛthe ɣɔŋ, yi mʌləs thalɔm tɛləs a ɾa tɔ ɣɔ-e.

11. ʌɣsəkəl beɕʌ tɔfɔt ɣin

1. ɔwa wuni o wuni a ɾo bot ka ʌɣbare ɣa ʌŋthonkas bɛ ta mʌləs a ɾa mɔ ɣɔ-e, a ye təkə ɣbasi kəpa ʌte a ʌɔm kəpa tɔ ɣu-e tətɛŋ, haŋ thas a ɾo ɣbɛŋɣbɛŋ yi kəʌfthi ʌfthi. ɔwa a sɔŋ kɔ ʌɣfɛɛ ɣa kəthonka ɕʌmʌ ɔ kəthineka ʌte a der kɔ. ɔwa thas a bəp kəpa ʌte a ʌ m tətɛŋ yenka ma wop kɔ tɛn.

2. ɔwa a ye təkəwop wuni ka ʌŋthɔ ka mʌləs ʌme ɾəyi ɔ bote ri mʌta mɔŋ, ɾə ka ʌŋthɔ ɣa ʌŋthɔf ɣɔŋ-o, thalɔm ʌthɔf ʌtel ka ʌɕkɔ a ɣɔ mʌləs mati-e. ɔwa a ye təkə thɛlɛr wuni ɾə thas mɔ to a bot təkəthɛlɛr wuni məshim ʌŋthɔ ka ʌŋɕkɔ ɔ shim ʌŋthɔ-ɔ.

12. ʌɣsəkəl beɕʌ tɔfɔt mʌrəŋ

A ye təkə bot kəsəŋ ka ʌɣɣbundu, ʌɣɕɔnshɔ, mʌɣirʌ thalɔm ʌte mɔ ɣbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌɣes ɣɔ ʌfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma ɕʌ ɣɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimʌ kɔ ka ʌŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

13. ʌɣsəkəl beɕʌ tɔfɔt məsas

1. Wuni o wuni ɔ ba ɾʌwankom ɾa ɕʌkɔnɛ ro ɔ yema yi kəbot məyira mɔŋ ro ɔ yema-e ɾa thɔf o thɔf.

2. ɔwa wuni o wani ɔ ba ʌmari ma ɕʌtey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kəkʌʌnɛ ro ɔ wur-e.

14. Aḡṣəkəl beka tɔfɔt maŋɛ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɣbuke ɔ ko maŋkne ra ɔthɔf ɔlɔm, kaɔa a te dif ko.
2. ɔwa a ye tɛkɛ naɣ ko ɔmari ɔme ta salata ɛfɔf ɛyay yay, thalɔm rɛ tɛtɛk tɛlɔm tɛ wɔŋ raɔlɔtikis, thalɔm tɛtɛk te lɛsɛr maŋthank ma Aḡyunaɣtɛd Neshɔn.

15. Aḡṣəkəl beka tɔfɔt tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari tɛkɛ yira ka ɔthɔf naɣ.
2. ɔwa wuni ɔ baye mari tɛkɛ kaŋhi ɔkos koŋ ɔmari ma kayi ukin ka ɔthɔf naɣ, thalɔm kɛbɛnt ko kaɔa ɔ te shinkar kayi ukin ka ɔthɔf ɔ te yema.

16. Aḡṣəkəl beka tɔfɔt tamthrukin

1. Aḡfɛm aruni yi aḡfɛm abom po tɛna-e, aḡ ba maŋri tɛkɛ naŋtɛne mo to aḡ yema-e; tɛkɛ te kɛlɛne ta ɔbɔnshɔ, ɔthɔf, thalɔm ɔḡdina kaɔa aḡ tɛpi tɛlek taḡ.
2. ɔwa a ye tɛkɛ naɣ wuni kɛ koŋe baɔa ka ɔwe ɔ te yema. Aḡe maŋnaŋtɛne-e, aḡ yi tɛkɛ beŋ ka maɣyema maḡ.
3. ɔwa ma ɔɣi raɔlek ra maɣira ra yi kaɔboth ka ɔkɛlɛŋ kɛlɛŋ ka maɣiranɛ-e, aḡe ka ɔkɛlɛŋ be yi ka ɔthɔfe, a yi tɛkɛ bum na dɛ roŋ o roŋ maḡ yema yaɔha-e.

17. Aḡṣəkəl beka tɔfɔt tamthɛdɛrɛŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari tɛkɛ ba ɔkeŋ koŋ koŋ son. ɔwa ɔ gbɛli so kaɔ ba ɔkeŋ yi aḡɛm ɔlɔmḡ.
2. ɔwa wuni ɔ baye mari tɛkɛ kaŋhi ko ki ra fɔso rɛkom.

18. Aḡṣəkəl beka tɔfɔt tamthresas

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma raɔwankom ra kaɔtɛmtɛmne to ɔ yema, ɛnane naɣ yi ɔḡdina ɔ yema wop-e. Wa ɔ ba ɔmari ma kaɔshinkar ɔḡdina ɔ yema, yi maɔane moḡ. ɔwa ɔ ba raɔwankom ra kaɔthɛksa, kaɔbɔtho, kaɔtaḡaḡe yi kaɔthɛksa maɔane moḡ ɔɣi koŋ son-o, ka ɔkɛlɛŋ kɛlɛŋ yi aḡɛm ɔlɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ɔḡgbundu naɣ.

19. Aḡṣəkəl beka tɔfɔt tamthreŋanɛ

Wuni o wuni ɔ ba raɔwankom ra ɔte ɔ tɛma yi kaɔfɔf ɔte ɔ yema-e. ɔwa raɔwankom ɔre ɔ ba ri tɛkɛ bɛt ɔte ɔ nane kɛ tɛ bot ko kɛ sɛŋ yi kaɔthens, thalɔm kaɔsakɛthi tɛra yi ɛtɛmtɛmne dɛ roŋ o roŋ kɛ tɛkɛlɛne ro ɔ yi-e.

20. Aḡṣəkəl beka kɛgba

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔwop maḡbane maɔthɔfɔl yi kaɔkulune aḡe ɔ yema-e.
2. A ye tɛkɛ fɔsar wuni kaɔa ɔ koɔkulune ka ɔte ɔ te yema-e.

21. Aḡṣəkəl beka kɛgba naɣ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔgbasi ɔgbɔr ka ɔḡkwament na ɔthɔf naɣ, kaɔtaḡ ka koŋkoŋ gbɛŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
2. Aḡkwhament aḡ yi tɛkɛtaḡaḡe ɔte aḡfɛm aḡ yema-e. ɔwa maɣyema ɔme aḡ tɛ tɔrine na ka kaɔtente thith aḡe aḡ yema-e, ka aḡgbundu. ɔwa a ye tɛkɛ ɔɛnshane ɔmari ma wuni o wuni po bɛk tɛki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɛma ta ɔtɔḡ.

22. **Λησəkəl bekl kəgba mλrəη**

23. Λησəkəl bekl kəqba εsas

2. ɔwa wuni o wuni ɔ yi təkə ba ɲɲɲ ɲθəɲɲɲ bepi aɲ yɔ məpath məθəɲɲɲ kəte tɔ ɲgbay.

4. Wuni o wuni ɔ ba ɛmari tɛkɛ kulunɛ, thalɔm kɛtɛpi ɛnɛnki mɛ chimɛ kɔ kɛmɛ ɔ sɔthɔ ɛrɛm ɛfinɔ ka mapanth mɔ worɛk-e.

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔfothane kɔwɔr kɔɔ mɔpanth to ɔ yema. ɔwa ɔ ba ɔmari ma kɔɔɔ kɔ ɔɔɔ mɔ
fothane ɔɔɔ o ɔɔ.

25. Λησəkəl beκλ kəgba tamath

2. Ankomra yi anfaeth be a yi takə sənə ɣa məmari məthəkən. Anfaeth lɣe ma kom ka kl te tha nantane yinkl te tha nantane, a yi takə sənə ɣa ɛmar ɛthənəne.

26. Λησəkəl bekλ kəqba tamthurukin

2. Ɔwa kakaraŋ a yi təkə yɔ ki kɔmɔ kə gbəli mar ɔwuni kɔmɔ ɔ kɔ rodi, tə kəbɔr ɔyiki tɔŋ yi ɔwankom tɔŋ. Ɔwa kəyi təkə gbəli kɔrɔ kɔ kəsɔthrɔnɛ emɛrɔ, kɔmuyɔnɛ, kə kɔrɔ rəyathki kətɔŋ ka tɔ bonɔ tɔ ɔrɔrɔ, ɔŋfəm ɔkəpɛt, ɛdina ɛgbaske qbaske, ɔwa yi kə kɔrɔ məthɔfəl mɔ tɔ ɔnyunɔtɛd Neshon ɔŋ yema-e.

3. Ankomra an ba amari ma kathith ko kə karann kan yema anfeθ nən an karən-e.

27. Լիսակալ երկր կազմա տամտիւմը

2. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kəbum mɔyi, mɔyɛt ʌme ɔ bɛmpa yi ʌtafl ʌte kɔnɔɔ ɔ gbal-e.

28. Λησəkəl bekl kəqba tamthresas

Dwa wuni o wuni ɔ ba ɛmari ma kaɗaɗaɗe ɗe ɔ yema pɛyi ka anɗɔf ɗɗɗ rɛkor-o, thaɓm rɛ tɛthof tɛtɛl ro mɔ gbɛli sɔthɔ ɗɗɗɛ ɗa ka sɔthɔ mɛɗɗɗ ɛme be a gbal ka mɛsekrɛɗe ɛme ka rɛwɛnkɔm ɗɗɗ kɛyankɛɗ.

29. Աղսակ բեկ կգբա տմտրենղլ

1. Չաա աունի օ աունի յ Բա աղգԲԵԹԵ դա ԷԷԷԷ ար աԷԷԷղ ԷԷԷղ յ ԷԷԷԷ աաաաաա ԲԵ յ րօ ԷԷԷԷ յի Էաաա աղղղղ.
2. Չաա հալի աա արա աունի օ աունի յ Բա աարի յի աաաաաաաաղ, Էա ԷԷԷԷ Էի ԷԷԷԷ յ ղի րօ ԷաԷա Էա ա դԷԷԷ. Չաա յ յի ԷԷԷԷ յիԷի աարի յի աաաաաաաա Էա աղԷօ դղղ. Չաա յ աղԷա դա աաաաաա.
3. Չաա աարի աաԷ յի աաաաաաաա աաԷ, Է Էղ յԷ աունի աարի ԷԷԷԷ ԷԷ Էղղղղ աաԲօԷա աա Աղղաղղղղ ՆԷղղղ.

30. Աղսակ բեկ կգբա ԷԷԷԷ

Չաա աԷ յի Էա աաԷԷԷԷԷ աաԷ ԲԵ, ա յԷ ԷԷԷԷ ԷԲաի Էի ԷԷԷԷ Էաաաա աղղղղղ, աունի օ աունի, Էաաա աղղղղ դա աղղղղ, Էաաա ԷԷԷԷ Էաաաա աարի յի աաաաաաաա յի Էա աաԷԷԷԷԷ աաԷ.
